

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Juleaften 2019 - Tirsdag 24. desember 2019

Prekentekest: Luk 2:1–20 Jesus blir født

Lesetekst I: Jes 9:1-2a, 6–7 Fredsfyrsten

Lesetekst II: 1 Joh 1:1–4 Livets ord

Davidssønnen – Israels og folkeslagenes Messias

Særlige utfordringer

Juleaften innebærer noen særlige utfordringer for forkynneren. Mange tilhørere kjenner teksten ord for ord og har hørt den utlagt minst en gang i året hele livet. Blant disse er det faktisk likevel en del som *ikke* kjenner den store sammenhengen juleevangeliet står i.

En annen utfordring er at det på juleaften ofte er en tilhørerskare! Kirken eller forsamlingslokalet kan være fullstappet av folk, og barna er med. Noen av barna sitter kanskje som tente lys, men de er ofte ikke i flertall! Forkynneren er nødt til å tenke over hvordan holde på oppmerksomheten.

Betlehem og David

Dette året ville jeg ha lagt særlig vekt på opptakten til juleevangeliet i Det gamle testamente (GT). Lukas understreker så tydelig at Josef var av «Davids hus og ætt» og poengterer derfor at Josef og Maria måtte gå til sin «egen by», nemlig «Davids by» (Luk 2:4 og 11). Slik setter han oss på sporet av Messiasprofetiene. I GT er den kommende frelserskikkelsen nettopp *en Davidssønn* som det ble knyttet sterkere og sterkere løfter til [2 Sam 7:14; Jes 7:14; 9:6 (se lesetekst 2); Jer 23:5-6; Esek 34:23]. Som David skulle han 'utgå *fra Betlehem* (Mi 5:1).

Lukas har allerede skrevet et helt kapittel om engelen Gabriels 'bebudelse' både til Elisabeth og Sakarja (om døperen Johannes) og til jomfru Maria. Den siste er nettopp omtalt med Messias-språk: Han skal til slutt skal siste på Davids trone (Luk 1:32).

Davids oldemor

Får å vinne barnas oppmerksomhet er en av mange muligheter å starte med Moab-kvinnen Rut. Hun gikk jo også en gang nettopp til Betlehem. Sammen med sin svigermor bar hun på mye sorg og smerte. Hun ble gift og fødte en sønn som ble bestefar til David (Ruths bok). Slik ble Ruth en *forløper* for unge Maria og hun ble samtidig *stammor* for Marias sønn (Davidssønnen)!

Dette kan vises på en tavle, en plakat eller på powerpoint ved å lage en vannrett *Betlehems-linje fra* Ruth/Obed/Isai/David *til* Maria/Jesus.

Løftenes trofaste Gud!

Denne gangen kunne jeg derfor tenke meg å sitere to julesalmevers om Betlehem. De kunne være utgangspunkt for å forklare denne *Messias-linjen/Betlehem-linjen*. Da er indirekte også temaet Guds løfter tematisert. Gud er pålitelig, det finnes ikke falskhet i ham. Han er «løftenes trofaste Gud», og «løftene kan ikke svikte», jf. strofer av Bjerkheim og Pethrus.

‘Jødiske røtter’, men himmelsk opphav og global målgruppe.

Dermed er ‘kirkens jødiske røtter’ sterkt poengtert. Men juletekstene understreker også at den jødiske gutten i Davids slekt i Betlehem skulle være lys for folkeslagene (Jes 49:6). Det er nettopp dette som gjør juleevangeliet aktuelt for oss. (Vis globus og pek på alle verdensdelene.)

En jødisk gutt, ja, men ifølge leseteksten fra Jes 9:6 blir han gitt guddommelige navn: «veldig Gud, evig far». Hva med å gå bort til julekrybba, kikke ned og fortelle hva dyrene i stallen egentlig så der nede! De så jo et vanlig barn. Men hvorfor synger vi *halleluja* når vi forteller om hva dyrene så? Brorson har svaret: «Men okse der og esel sto og så **den Gud og Herre god**. Halleluja, halleluja!»

Bibelen åpenbarer det vi ikke ser med vårt blotte øye: At Davids sønn i *Betlehem* er Guds sønn, *verdens frelser* og *universets Herre*.

Dette ble mye bibelteologi. Om du ikke tar med deg alt, kan kanskje *noe* av dette løftes fram og gi store og små noe klargjørende å tenke på i julen.

Salmer:

I år ville jeg ha valgt disse to julesalmene (kanskje uten å bruke alle versene). Begge samsvarer med talens innhold, og samtidig er de – eller bør de bli – kjent også for barna:

Her kommer dine arme små (Salmeboken nr.36; Sangboken nr. 635)

Et barn er født i Betlehem (Salmeboken nr.27, Sangboken 629)

Egil Sjaastad

esjaastad@fjellhaug.no